

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-322-5-42>

УДК 351, 352/354

Інна НИНЮК

Волинський національний університет імені Лесі Українки

<https://orcid.org/0000-0001-6544-2393>

Олександр СЕМИКРАС

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

<https://orcid.org/0000-0001-8736-6379>

Борис СУЛИМ

Львівський національний університет імені Івана Франка

<https://orcid.org/0000-0002-5167-6225>

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПОВЕДІНКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

У сучасному світі органи публічної влади відіграють критичну роль у формуванні та впровадженні політики, що впливає на соціальну та економічну діяльність суспільства. Забезпечення ефективного поведінкового регулювання в цих органах стає надзвичайно важливим завданням. Актуальність цього дослідження полягає в необхідності розробки комплексних та інноваційних інструментів для регулювання діяльності органів публічної влади. Дослідження спрямоване на вивчення інструментарію поведінкового регулювання, який використовується в органах публічної влади з метою забезпечення більшої відповідності їх діяльності вимогам суспільства та досягнення стратегічних цілей. Метою цього дослідження є аналіз і оцінка інструментарію поведінкового регулювання в органах публічної влади з метою визначення ефективних підходів та можливостей для покращення цього процесу. Об'єктом дослідження є інструментарій поведінкового регулювання в органах публічної влади. Предмет дослідження включає в себе інструменти, методи та стратегії, які використовуються для впливу на поведінку акторів у сфері публічного управління. В дослідженні використано комплекс кількох методів. Перш за все, був проведений аналіз літературних джерел і публікацій з питань поведінкового регулювання в органах публічної влади. Далі, була проведена кількісна аналітика результатів опитувань відомих діячів уряду та високопосадовців. Також, були проведені інтерв'ю та аналіз офіційних документів для підтвердження та узагальнення отриманих даних. У рамках цього дослідження були визначені основні тенденції використання інструментарію поведінкового регулювання в органах публічної влади, ідентифіковані його переваги та недоліки, а також надані рекомендації щодо оптимізації процесу регулювання. Основними висновками дослідження є необхідність подальших досліджень у цій сфері для розвитку більш ефективних інструментів поведінкового регулювання в органах публічної влади. Розуміння та застосування цих інструментів може сприяти поліпшенню якості управління та забезпечити більший рівень відповідальності у сфері публічного управління.

Ключові слова: публічне управління, поведінкове регулювання, органи публічної влади, інструментарій регулювання органів публічної влади, підштовхування.

Inna NINYUK

Lesya Ukrainka Volyn National University

Oleksandr SEMYKRAS

Taras Shevchenko National University of Kyiv

Borys SULYM

Ivan Franko National University of Lviv

TOOLKIT FOR BEHAVIORAL REGULATION IN PUBLIC GOVERNMENT BODIES

In today's world, public authorities play a critical role in the formation and implementation of policies that affect the social and economic activities of society. Ensuring effective behavioral regulation in these bodies becomes an extremely important task. The relevance of this study lies in the need to develop more complex and innovative tools for regulating the activities of public authorities. The research is aimed at studying the tools of behavioral regulation, which is used in public authorities in order to ensure greater compliance of their activities with the requirements of society and the achievement of strategic goals. The purpose of this study is to analyze and evaluate the tools of behavioral regulation in public authorities in order to identify effective approaches and opportunities for improving this process. The object of research is the toolkit of behavioral regulation in public authorities. The subject of research includes tools, methods and strategies that are used to influence the behavior of actors in the field of public administration. The study used a combination of several methods. First of all, an analysis of literary sources and publications on behavioral regulation in public authorities was carried out. Next, a quantitative analysis of the results of surveys of prominent government figures and high-ranking officials was conducted. Also, interviews and analysis of official documents were conducted to confirm and generalize the obtained data. Within the framework of this study, the main trends in the use of behavioral regulation tools in public authorities were determined, its advantages and disadvantages were identified, and recommendations for optimizing the regulation process were provided. The main conclusions of the study are the need for further research in this area for the development of more effective tools of behavioral regulation in public authorities. Understanding and applying these tools can help improve the quality of governance and ensure a greater level of accountability in the field of public administration.

Key words: public administration, behavioral regulation, public authorities, regulatory tools of public authorities, nudges.

Постановка проблеми у загальному вигляді

та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

У сучасному світі, діяльність органів публічної влади має величезний вплив на життя суспільства і сукупність його інститутів. Забезпечення ефективного функціонування цих органів, а також контроль над їхньою поведінкою є ключовим завданням для підтримання справедливості, демократії і сталого розвитку. В сучасних умовах, коли суспільство стикається з великими викликами, такими як глобалізація, кліматичні зміни, криза довіри до владних структур, постановка питання про ефективний інструментарій поведінкового регулювання в органах публічної влади набуває особливого значення.

Сучасні тренди та тенденції виявляють, що інструментарій поведінкового регулювання в органах публічної влади розвивається і змінюється. Відповідно до даних досліджень, які проведені в різних країнах, більшість громадян висловлюють незадоволення рівнем ефективності органів публічної влади, а також рівнем прозорості та відкритості їхньої діяльності [1].

Статистичні дані вказують на загальну тенденцію до зростання суспільної недовіри до владних структур і їхньої роботи. Такі явища, як корупція, зловживання владою, «інклюдивність» рішень та нерациональний розподіл ресурсів, стають предметом загального обговорення та обурення. Ці виклики не тільки підбивають довіру громадян до владних структур, але також можуть призвести до соціальних конфліктів та політичної нестабільності.

У статті розроблено та доведено наступні гіпотези. Ефективний інструментарій поведінкового регулювання може підвищити прозорість і відкритість діяльності органів публічної влади, що сприятиме збільшенню довіри громадян до них. Використання сучасних технологій і аналіз даних може покращити моніторинг та оцінку діяльності органів публічної влади, сприяючи більшій відкритості та відповідальності.

За даними опитувань, проведених в країнах ЄС, лише 30% опитаних вірять у відкритість і прозорість діяльності місцевих органів влади. Окремі статистичні дані вказують на те, що більшість рішень приймаються без консультацій з громадськістю, і тільки обмежена кількість інформації стає доступною громадянам [2].

Зростаюча кількість петицій і протестів свідчить про недовіру громадян до діяльності органів публічної влади. Разом з тим, важливо відзначити, що ці статистичні дані можуть бути тільки частиною проблеми, оскільки багато випадків недовіри і незадоволення може залишатися невиявленим.

Зазначені тренди та статистичні дані є індикаторами того, що існує потреба в подальших дослідженнях для вдосконалення інструментарію поведінкового регулювання в органах публічної влади та відновлення довіри громадян до цих структур.

Аналіз досліджень та публікацій

Актуальність теми дослідження визначає увагу авторів до її розробки, зокрема, цікавими є дослідження Тарана Є., Дороша І., Простапчука А., Паултера П., Моні С., Рамачандрана Н., Брьога В., Кер І., Гордо Б., Годдлард А., Холандера Д., Маркса А. та інших науковців [1–10].

Формулювання цілей статті

Метою цього дослідження є аналіз і оцінка інструментарію поведінкового регулювання в органах публічної влади з метою визначення ефективних підходів та можливостей для покращення цього процесу.

У дослідженні було виконано наступні завдання:

- Аналіз сучасних трендів і тенденцій в інструментарії поведінкового регулювання в органах публічної влади на місцевому та національному рівнях.

- Вивчення практичних прикладів успішного впровадження інструментів поведінкового регулювання та їхнього впливу на ефективність органів публічної влади.

- Оцінка ступеня відкритості і прозорості діяльності органів публічної влади та їхнього відгуку на вимоги громадян.

- Розробка рекомендацій щодо подальшого вдосконалення інструментарію поведінкового регулювання з метою підвищення ефективності органів публічної влади та покращення їхнього відношення з громадянами.

- Підсумовування отриманих результатів та надання рекомендацій для подальших досліджень у галузі поведінкового регулювання в органах публічної влади з метою зміцнення демократії та суспільного добробуту.

Виклад основного матеріалу

У сучасному світі органи публічної влади стикаються з рядом суттєвих викликів і завдань. Ефективне поведінкове регулювання в цих органах стає ключовим аспектом для досягнення їхніх стратегічних цілей та збереження легітимності владних структур. Аналізуючи сучасні тренди та тенденції в інструментарії поведінкового регулювання на місцевому та національному рівнях, можна виділити декілька ключових аспектів.

Однією з основних тенденцій є зростання використання сучасних технологій і цифрових інструментів для забезпечення ефективного поведінкового регулювання, що включає в себе впровадження електронних систем моніторингу, взаємодії з громадянами через онлайн-платформи та збільшення доступності даних для громадськості. Цифрові інструменти дозволяють органам влади більш точно реагувати на вимоги громадян та забезпечувати більшу прозорість та відкритість [3].

Ще однією важливою тенденцією є зростання уваги до потреб громадян та їхньої активної участі у процесі управління. Органи публічної влади все більше намагаються включити громадян в прийняття рішень, використовуючи різноманітні механізми, такі як громадські консультації, петиції та звернення [5].

Один із ключових трендів – це зосередженість на підвищенні рівня відкритості та відповідальності органів влади. У багатьох країнах, законодавство та політика акцентуються на забезпеченні прозорості в процесах прийняття рішень та використанні ресурсів [5].

Сучасні органи влади активно реагують на суспільну вимогу до боротьби з корупцією та недобросовісною поведінкою. Вони впроваджують суворі механізми контролю, етичних норм і системи звітності для забезпечення чесності [6].

Останньою тенденцією є зростання міжнародної співпраці та обміну найкращими практиками в галузі поведінкового регулювання. Різні країни використовують досвід одна одної, а також спільно розвивають інноваційні підходи до управління [7].

У підсумку, сучасні тренди в інструментарії поведінкового регулювання в органах публічної влади відзначаються зростанням ролі технологій, акцентом на громадянській участі та прозорості, боротьбою з корупцією та взаємодією міжнародної спільноти. Важливо розвивати інструменти, які дозволять органам влади відповідати на сучасні виклики та забезпечувати довіру громадян до їхньої роботи.

Дослідження практичних прикладів успішного впровадження інструментів поведінкового регулювання в органах публічної влади на місцевому та національному рівнях підтвердило, що ці інструменти можуть значно поліпшити ефективність та якість роботи органів влади. Нижче ми розглянемо декілька ключових прикладів та їхній вплив на сферу управління.

У багатьох країнах були введені електронні системи моніторингу та звітності, які дозволяють органам влади слідувати за роботою різних відомств та контролювати витрати ресурсів. Наприклад, в Індії була впроваджена система "Модельного коду етики", яка стала успішним інструментом для забезпечення чесності виборів та виявлення порушень [8].

Деякі країни, такі як Канада, активно включають громадян у прийняття рішень через громадські консультації. Цей підхід дозволяє враховувати потреби громадян у формуванні політики та підвищує довіру до владних структур [9].

У США, закон про відкритість управління вимагає, щоб федеральні агентства регулярно публікували інформацію про свою роботу, включаючи витрати та результати. Цей підхід сприяє відкритості та відповідальності у діяльності органів влади [10].

В деяких країнах, таких як Сінгапур, були введені суворі механізми контролю та запобігання корупції. Це дозволило зменшити рівень корупції та підвищити довіру до органів влади. Деякі країни впровадили інноваційні підходи до моніторингу та оцінки результатів своєї діяльності. Наприклад, Велика Британія використовує методи аналізу даних та показників для визначення ефективності програм та послуг, що дозволяє зменшити витрати та покращити результати [10].

В цілому, ці практичні приклади демонструють, що успішне впровадження інструментів поведінкового регулювання сприяє покращенню ефективності органів публічної влади. Вони дозволяють забезпечити більшу відкритість, відповідальність та взаємодію з громадянами, що стає ключовим для зміцнення довіри та забезпечення ефективного управління.

Схема оцінки ступеня відкритості і прозорості діяльності органів публічної влади та їхнього відгуку на вимоги громадян може бути структурована на кілька ключових етапів – рис. 1.

Схема оцінки ступеня відкритості і прозорості діяльності органів публічної влади та їхнього відгуку на вимоги громадян є важливим інструментом для визначення рівня ефективності та довіри до діяльності органів влади. Нижче наведено основні висновки стосовно цієї схеми:

1. Системність та структурованість: схема надає системний та структурований підхід до оцінки відкритості і прозорості. Вона дозволяє розглядати різні аспекти діяльності органів влади та їхнього відгуку на вимоги громадян в рамках конкретних категорій та критеріїв.

2. Залучення громадськості: оцінка, яка передбачає проведення опитувань громадян, дозволяє враховувати думки та переконання громадян щодо роботи органів влади, що важливо для створення більш демократичного та відкритого управління.

3. Рекомендації для покращення: схема підсилює важливість розробки конкретних рекомендацій для подальшого покращення відкритості та прозорості в діяльності органів влади, що сприяє практичному застосуванню результатів оцінки.

4. Моніторинг та оновлення: завершення схеми не обмежується простою оцінкою. Важливо встановити систему моніторингу, яка дозволить спостерігати за впровадженням рекомендацій та оновлювати оцінку з часом для визначення покращень.

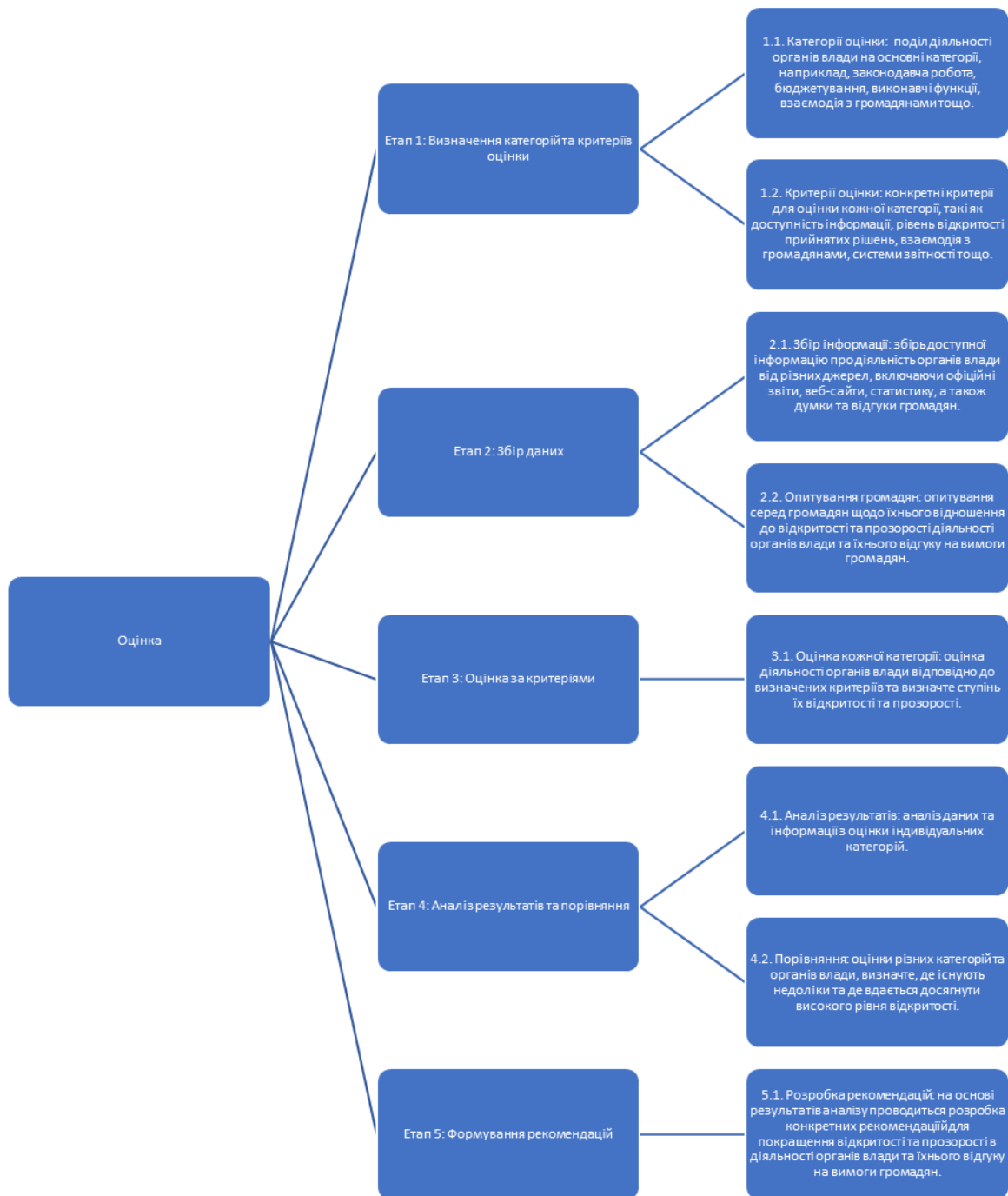

Рис. 1. Схема оцінки ступеня відкритості і прозорості діяльності органів публічної влади

Джерело: розроблено авторами

Загалом, схема оцінки ступеня відкритості і прозорості діяльності органів публічної влади є цінним інструментом для підвищення якості управління та забезпечення більшої довіри громадян до владних структур. Вона стимулює вдосконалення системи взаємодії та роботи органів влади для кращого задоволення потреб громадян і вирішення суспільних завдань.

На основі проведеного аналізу розроблено рекомендації для подальшого вдосконалення інструментарію поведінкового регулювання органів публічної влади з метою підвищення їх ефективності:

1. Забезпечити інтегрований підхід: органи публічної влади повинні впроваджувати інтегрований підхід до поведінкового регулювання, охоплюючи різні аспекти діяльності, включаючи законодавство, бюджетування, взаємодію з громадянами та внутрішні процеси.

2. Збільшити відкритість та прозорість: публічні дані та інформація повинні бути доступні для всіх громадян. Органи влади мають активно публікувати дані про свою діяльність, бюджети, рішення та результати, використовуючи онлайн-платформи та інші канали спілкування.

3. Залучити громадськість: здійснювати консультації та залучати громадськість до прийняття рішень і розробки політики. Громадяни мають бути частиною процесу прийняття рішень та впливати на формування політики.

4. Запровадити сучасні технології: використовувати сучасні інформаційні технології та цифрові інструменти для автоматизації процесів моніторингу, звітності та взаємодії з громадянами, що допоможе підвищити ефективність та зменшити бюрократичні обмеження.

5. Зміцнити боротьбу з корупцією: розвивати строгі механізми контролю та запобігання корупції в органах влади. Створити ефективні системи звітності та моніторингу фінансових операцій.

6. Навчання та розвиток персоналу: забезпечити постійне навчання та розвиток персоналу органів влади щодо важливості відкритості, прозорості та громадської участі.

7. Моніторинг та оцінка: запровадити систему моніторингу та оцінки впровадження цих рекомендацій. Регулярно оновлювати плани дій та стратегії з метою покращення роботи органів влади.

Розроблені рекомендації спрямовані на підвищення якості управління, забезпечення відкритості та прозорості, а також на покращення відношень між органами влади та громадськістю.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Підсумовуючи отримані результати та аналіз практичних прикладів, наведених вище, можна зробити наступні висновки та надати рекомендації для подальших досліджень в галузі поведінкового регулювання в органах публічної влади з метою зміцнення демократії та суспільного добробуту. Поведінкове регулювання може значно покращити діяльність органів влади. Практичні приклади підтверджують, що впровадження інструментів поведінкового регулювання сприяє підвищенню ефективності, прозорості та відкритості роботи органів публічної влади. Воно допомагає забезпечити більшу участь громадян у прийнятті рішень і формуванні політики. Громадська участь та консультації є ключовими складовими поведінкового регулювання. Громадяни мають бути активно включені в процес прийняття рішень та мати можливість впливати на формування політики. Сучасні технології, такі як цифрові інструменти та аналітика даних, можуть сприяти автоматизації та вдосконаленню процесів моніторингу та звітності. Зміцнення боротьби з корупцією в органах влади є важливим завданням для покращення демократії та суспільного добробуту.

Подальші дослідження можуть спрямовуватися на аналіз конкретних прикладів впровадження інструментів поведінкового регулювання в органах публічної влади з метою визначення їхнього впливу на результативність та взаємодію з громадянами. Дослідження можуть включати порівняльний аналіз досвіду різних країн у галузі поведінкового регулювання та громадської участі. Дослідження можуть бути спрямовані на розробку конкретних рекомендацій для політики та законодавства з метою покращення практики поведінкового регулювання.

Література

1. Таран Є.І. Співвідношення понять «державне управління», «публічне адміністрування» та «публічне управління» у трансформаційних процесах України. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського, Серія: Державне управління, 2020. Т. 31 (70), № 2, С. 33-37.

2. Дорош І.М. Архетипні засади забезпечення стресостійкості персоналу публічних установ в умовах реформування. Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ. Збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, Херсон, 2019. С. 186-187. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/download/123456789/80580/1/Opanasiuk_educational_district.pdf;jsessionid=64168159096495BAF185FDDE24E79DB6

3. Простапчук А. Ю. та Дорош І. М. Система мотивації державних службовців: особливості та проблеми. Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ. Збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції, Херсон, 2020. С. 136-137. URL: <http://www.ksau.kherson.ua/files/konferencii/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%226D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%9F%D0%A3%D0%90%2025%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D1%8F%202020%D1%80.pdf>

4. Семикрас О. Концептуальні засади поведінкового врядування. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління. 2023. № 5(65). С. 60–68. [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-5\(65\)-10](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-5(65)-10)

5. Pautler P.A. A History of the FTC's Bureau of Economics. Healthcare Antitrust, Settlements, and the Federal Trade Commission (Research in Law and Economics, Vol. 28), Emerald Publishing Limited, Bingley, 2018. pp. 143-343. <https://doi.org/10.1108/S0193-589520180000028005>

6. Mony S. and Ramachandran N. Impact of Management Control Systems on Sponsors' Profitability in Ppp Infrastructure Ventures. Financial Issues in Emerging Economies: Special Issue Including Selected Papers from II International Conference on Economics and Finance. Bengaluru, India. Emerald Publishing Limited, Bingley, Vol. 36 2019. pp. 123-143. <https://doi.org/10.1108/S0196-38212020000036011>

7. Brög W. and Ker I. Myths, (Mis)Perceptions and Reality in Measuring Voluntary Behavioural Changes. Transport Survey Methods, Emerald Group Publishing Limited, Bingley, 2009. pp. 81-111. <https://doi.org/10.1108/9781848558458-005>
8. Gordo B. Roads and Roadblocks to Digital Inclusion: An Analysis of a Public Policy Program in California. Communication and Information Technologies Annual (Studies in Media and Communications). Emerald Group Publishing Limited, Bingley, Vol. 10 2015. pp. 235-288. <https://doi.org/10.1108/S2050-206020150000010009>
9. Goddard A. Reform as regulation – accounting, governance and accountability in UK local government. Journal of Accounting & Organizational Change, Vol. 1 No. 1 2005. pp. 27-44. <https://doi.org/10.1108/18325910510635272>
10. D'Hollander D. and Marx A. Strengthening private certification systems through public regulation: The case of sustainable public procurement. Sustainability Accounting, Management and Policy Journal, Vol. 5 No. 1. 2014. pp. 2-21. <https://doi.org/10.1108/SAMPJ-04-2013-0016>

References

1. Taran, Ye.I. (2020). Correlation of the concepts of «state administration», «public administration» and «public administration» in the transformation processes of Ukraine. Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho Serii: Derzhavne upravlinnia, Tom 31 (70), 2, pp. 33-37
2. Dorosh, I.M. (2019). Archetypal principles of ensuring stress resistance of the staff of public institutions in the conditions of reform. Public management and administration in the processes of economic reforms. Zbirnyk tez dopovidei III Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii, Kherson, pp. 186-187. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/download/123456789/80580/1/Opanasiuk_educational_district.pdf;jsessionid=64168159096495BAF185FDDE24E79DB6
3. Prostopchuk, A. Yu. and Dorosh, I.M. (2020). The system of motivation of civil servants: features and problems. Public management and administration in the processes of economic reforms. Zbirnyk tez dopovidei IV Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii, Kherson, pp. 136-137. URL: <http://www.ksau.kherson.ua/files/konferentsii/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%226D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%9F%D0%A3%D0%90%2025%20%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D1%8F%202020%20%D1%80.pdf> [in English]
4. Semykras, O. (2023). Conceptual foundations of behavioral governance. Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi Akademii upravlinnia personalom. Politychni nauky ta publichne upravlinnia, Vol. 5(65), pp. 60–68. [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-5\(65\)-10](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-5(65)-10)
5. Pautler, P.A. (2018). “A History of the FTC’s Bureau of Economics”, Healthcare Antitrust, Settlements, and the Federal Trade Commission, Emerald Publishing Limited, Bingley, Vol. 28, pp. 143-343. <https://doi.org/10.1108/S0193-589520180000028005>
6. Mony, S. and Ramachandran, N. (2020). “Impact of Management Control Systems on Sponsors’ Profitability in Ppp Infrastructure Ventures”. Financial Issues in Emerging Economies: Special Issue Including Selected Papers from II International Conference on Economics and Finance, Bengaluru, India, Emerald Publishing Limited, Bingley, Vol. 36, pp. 123-143. <https://doi.org/10.1108/S0196-382120200000036011>
7. Brög, W. and Ker, I. (2009). “Myths, (Mis)Perceptions and Reality in Measuring Voluntary Behavioural Changes”. Transport Survey Methods, Emerald Group Publishing Limited, Bingley, pp. 81-111. <https://doi.org/10.1108/9781848558458-005>
8. Gordo, B. (2015). “Roads and Roadblocks to Digital Inclusion: An Analysis of a Public Policy Program in California”, Communication and Information Technologies Annual (Studies in Media and Communications), Emerald Group Publishing Limited, Bingley, Vol. 10, pp. 235-288. <https://doi.org/10.1108/S2050-206020150000010009>
9. Goddard, A. (2005). “Reform as regulation – accounting, governance and accountability in UK local government”. Journal of Accounting & Organizational Change, Vol. 1 No. 1, pp. 27-44. <https://doi.org/10.1108/18325910510635272>
10. D'Hollander, D. and Marx, A. (2014). “Strengthening private certification systems through public regulation: The case of sustainable public procurement”, Sustainability Accounting, Management and Policy Journal, Vol. 5 No. 1, pp. 2-21. <https://doi.org/10.1108/SAMPJ-04-2013-0016>